

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.
A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitási díj 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyom-
dájában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Iparunk érdekében.

Segíteni az iparosok sorsán: ez volt a lefolyt években jó ideig a különböző országok s a többi között hazánk törvényhozása előtt is napirenden. A kormány és a törvényhozás meg is tették azóta tőlük telhetőleg a magukét, részint egyes iparágaknak nyújtott kedvezmények, részint az iparos szakoktatás fejlesztése által; de mit érnek a képviselőházi beszédek és szónoklatok, a törvényhozás legüdvösebb intézkedései, a nemzetgazdaság legkimagaslóbb elvei, ha a társadalom vonakodik ez irányban való feladatának eleget tenni és a hazai ipar komoly akaratú felsegélyezése által a haza iránti kötelességeinek teljes tudatára ébredni. Pedig a társadalom e munkában még sokkal fontosabb szereppel bírhat, mint akár a törvényhozás, akár az állam.

Az állam hiában állít iparos szakiskolákat, valameddig a társadalomnak csak legsalsóbb osztálya adja e pályára gyermekeit. A jobb módú szülők hajlandók mindenféle experimentumot gyermekeikkel véghez vinni, csak az iparos pályától borzadnak, holott, ha e, nem ritkán gazdag keresettel biztosító, pályára adnak gyermekeiket, ez által nemcsak a pálya megnevelését segitenék elő, nemcsak a közös hazának javára hatnának közre, hanem a legtöbb esetben a saját, sokszor nem a legrendezettebb vagyoni viszonyaik felsegélyezését is előmozdítanak.

De a társadalom más tekintetben sem akar feladata magaslatára emelkedni és éppenséggel nem felel meg az iparos osztály jóakaratu felsegélyezésében a hozzája jogosan kötött reményeknek. A társadalom fogyasztásának minősége sehogyssem áll arányban a műipari termékek minőségével. A kereskedő hiában rendeli meg a hazai iparostól az ő iparcikkait, ha a fogyasztó közönségnek jobban tetszik a Párizsban, vagy bárhol külföldön készült iparcikk és kész érte tetemesebben nagyobb árt adni, holott a hazai talán épp oly jól vagy még jobban megfelel a célnak. A kinek e tekintetben kétségei vannak, csak olvassa el az „Egyetértés” párizsi divatúdsítójának levelezéseit és meg fog győződni, hogy hölgyeink sokszor még legegyszerűbb toiletteiket is párizsi cégek útján szerzik be. Pedig talán a nélkül, hogy védjegyekre gondolnánk, megkövetelhetnénk hölgyeinktől annyi önmegtartózkodást, hogy a sokszor talán csinosabb, de rendszerint egyuttal selejtesebb cikkeikért ne szaladgáljanak mindjárt külföldre és némiképen meggondolandó volna részökről, hogy hazai iparosainak szintén képesek lesznek igényeiket kielégíteni, mihelyt a kereslet eléggé intenzíve fog feléjük fordulni.

Nem éppen a legörvendetesebb közigazdasági viszonyaink eléggé komolyan intenek pedig bennünket az ipar fejlesztésének mellőzhetlen szükséges voltára. A földmívelés és az állattenyésztés anyagi segélyforrásaira levén nagyobbára szorítva, óriási összegek vándorolnak hazánkba külföldre a nyersterményeknél sokkal drágább ipari cikkeikért. A nyers anyagok vagy félgártnánynak mindig sokkal csekélyebb a becse és értéke, mint a feldolgozott ipari termékek. Eddigi exporttermékeinket azon felül újabb idő óta még, a különböző országoknak a nyerstermékekre is kiterjesztett védvámrendszeréből ráadjuk hárulól csapás is fenyegeti, míg másrészt a mezőgazdaság részére megnyitott, eddig parlagon heverő nagy területű vidékek, hol a primitívebb gazdasági helyzet miatt a termelés sokkal olcsóbb, legjövendelőbb cikkeinket, gabonánkat és lisztünket is kiszorítják a nyugati piacokról. Boldog azon ország, hol a nyersanyagok és a műipari termékek közötti csere a társadalmon belül folyik le. Magyarországnak sajna, nem tartozik ezen országok közé. Túlnyomólag földmívelő állam lévén, nem tart hat versenyt a nála gazdagabb iparállamok-

kal, jóllehet a civilizált államok terheiben egyformán osztozik amazokkal. Hiába kötnénk a szomszédos Ausztriával még oly előnyös kereskedelmi és vámszerződést, ha iparunk fejlesztését elő nem segítjük, ha iparosainkat nem támogatjuk. Az ipart ápolni kell és támogatni! Honfiai kötelesség ez, mellyel milliókat takaríthatunk meg a magyar állam részére, mert míg a honi ipar a magyar társadalom iparszerűségeit csak részben fogja fedezni, míg a társadalom ipari termelőképességünket is csak részben veszi igénybe, addig egyáltalán nincs remény, hogy az egyensúly államháztartásunkban teljesen helyre álljon.

Bárhányszor ismétljük is ezt, nem tudjuk eléggé melegen a nagy közönség figyelmébe ajánlani.
Pozsonyi Béla.

Dáridó a szegényekért.

A jótékony magyar nőegylet a szegény iskolás gyermekek felruházására rendezett szombati tea-estélye vasárnap délig tartott, amivel az is ki van fejezve, hogy rendkívül jól sikerült. Maga a nemes cél, a jótékony, nem maradt mögötte — mint más rendezéseknél rendszeren szokott — a jó mulatásnak. Ez pedig igen nagy dicséret minálunk, ahol a jótékony címen rendezett mulatságok jóvedelmének oroszlanrészét főlegmészt a vele járó kiadás. Mint örömmel értesülünk, a tiszta jóvedelem megközelíti a négyszáz forintot; oly összeg ez, amekkorát várni, vagy remélni sem mert senki. Es ezzel nemcsak az van megmutatva, hogy Zomborban a jótékony immár, mint az értelmiségnek sarkalatos erénye, mint a szegények iránti rokonszenvnek kedélyszükséglete virágzik; hanem van bizonyítva az is, hogy a jótékony mint egy új, eddig alig ismert nagybatalom hódít közönlünk. Ezen békés hódításokat angyaliszívú háziaszonyok ön feláldozó vezérkedése mellett a Gráciának és Hébkének bájos szakasza végezte; ez volt az a hadsereg, mely zsebeinket hamiskás mosollyal, mézédés szóval ostrom alá fogta, hogy a zsákmányt elossza azok közt, akiknek szüleik az életen kívül semmit sem tudnak adni.

A humanitás ezen zászlóaljának hadilábra állított személyzete itt következők: Század-illetőleg asztalparancsnokok voltak: özv. Paresetich Mátyásné, Vojnits Zsigáné, Mihályi Jánosné, Beke Gyuláné, Gräff Nikázné, Bittermann Nándorné, Vértesi Károlyné, Városv Lászlóné.

A könnyű, portyázó csapatok személyzete itt következők: Sándor Örszike, Széchenyi Boriska és Örszike, Hoffmann Ilka, Vojnits Bella, Mihályi Bella és Irma, Lovich Aranka, Trischler Nina, Buday Örszike, Wolf Ida, Wundszám Gizella, Tessényi Vilma és Flóra, Armbrust Gizella, Schöffner Angela, Fernbach Angela, Heindhofer Etelka és Lóri, Jerkovits Zsófia, Bittermann Hermina, Poeskay Ilona, Rezsny Ilka, Dalmay Hedvig.

Ime tehát az üdv zombori hadserege, tessék itt ellenségnek, azaz bugyellárisnak lenni s esztát nem vesztetni; tessék szívnek lenni s el nem ovdadni, tessék torintost mutatni és — visszakapni...

Igaz ugyan, hogy néhány uri emberrel megittak egy óra alatt egész télire elegendő teát és megittak annyi édességet, amennyit mászor egy év alatt se fogyasztanak el; de ezek majd kiheverik 20 ig a csömört és gyomorfájást s aztán tapasztalják, hogy a jótékony még az ő szelid túlzásaiban se nagyon ártalmas, talán a jövő alkalmakkor kevesebbet isznak s inkább többet fizetnek.

A programnak a jótékonyággal egyenértékű másik szép célzata, az egyszerű ruhának a társadalmi érintkezésben meghonosítása, illetőleg a luxus kiiktatása, szintén elég jól sikerült, ha figyelembe vesszük, hogy a fényezés, a módon túli költekezés, már-már belénk roksdásodott, örökölt vérben.

A kisasszonyok ugyan, mint akik teljes joggal táncra készültek s különben is menthetőbbek efféle gyengékben, alig eshetnek kifogás alá. Ők kivétel nélkül elég egyszerű öltözékekben jelentek meg. Az urnók között még asadt egy-kettő, aki nem tudott egyszerű végleg szakítani a rég megszokott hagyományval; de ezen tanusított haladás az egyszerűség felé, máris remélni engedi, hogy legközelebb erőszken egyáltalán nem lesz mit megjegyezni.

Tekintve a begyűlt összegnek meglepő nagyságát, könnyen azt gondolhatnánk, kivált a jelen nem voltak, hogy a fentdicsért Hébkéi valami nagyon zsaroltak. Ezt pedig rosszul gondolják; mert kivéve egy-két kisasszonyt, aki még a régebbi években szerzte első praksisát, efféle kifogást seholse hallottunk. Es ez helyesen volt így, sőt a jövőben vajha még következetesebben fogantatoljon. Mert nincs nagyobb ellensége a jótékonyágnak, mint aki azt erőtetű Általánossá, szokássá, modorrá, kedélyszükségletté kell azt tenni, az által, hogy mindig szélesebb és szélesebb

köröknek tétetik hozzáférhetővé a gyakorlásával járó mennyei élvezet.

A tombolajegyek árulása megmutatta, hogy még mindig lehet a legkopottabb árúikkal is jó vásárt csinálni, csak ha alkalmas, ügyes és elszánt egyének házalnak velük. A tombolát már Dárius perzsa király unalmasnak találta s mégis, mikor a ragyogó szembe kiülő jószív és a villamos szikrákat lövölő piros ajak szenzálkodik velük: olyan kapós árúikkal képeznek, hogy a reklám minden fogásával kolportált Bazilika sorsjegyekből se fogyott el több Zomborban, mint ezekből. Szerencse, hogy olyan sokan voltak, különben nagyon is sok esett volna egy zsebre. Egyébként igen mulatságos volt a tombola s nyereménytárgyai egyenlőképp tanuskodtak a célba vett támogatás kiérdemléséről, valamint az ajándékozók bőkezűségével párosult magas műizléséről. A főbb nyeremények, de kivált a tombola, nem éppen csak értékükkel, hanem választékos izlésre valló szalóni benyomásukkal is vonzóztak — a nemes ércet, mely tudvaleg az ezüstnél kezdődik.

A jól végzett földadat tudatában, tehát megkönynyitett lelkiismerettel lejtették aztán a humanitásnak szolgálatából Terpszichore művészetébe átpártolt szép hölgyek a mámorítóan kecses táncokat egész napfőlkeltéig; pedig az a nyilas havában már csak nyolc óra felé kezd felnyitni sugárpillait.

Hogy a látogatottságról, az egyszerű külsejű, de lebilincselő kellemű estélyről tiszta képet nyerjünk, álljon itt a többi jelenvolt hölgyek futólógó névsora is. Urasszonyok: Sándor Béláné, Schmausz Endréné, Hoffmann Mihályné, Széchenyi Józsefné, Poppovics Dusáné, Drakulits Pálné, Maximovits Szilárdné, dr. Molnár István Lajosné, dr. Margalits Edéné, Esztergamy Borbála, Esztergamy Károlyné, Fernbach Bálintné, Lovich Kálmánné, Buday Józsefné, özv. Wolfné, Heindhofer Róbertné, Jerkovits Antalné, Rezsny Ivánné, Dalmay Pálné, Vécsey Károlyné, Barthal Józsefné, Szemző Gyuláné, Spitzer Mórné, Schöffner Károlyné, özv. Trischler Emma, Zákó Olga. Kisasszonyok: Hoffmann Gizella, Fernbach Nina, Keck Emma, Harlikovits Janka, Berényi Vilma, Ferrić Klementin, Fehér Eulália.

Reméljük a folytatáskor megjelennek azok is, akik akár akadályoztatva, akár a nagy sarotól tartva, akár képzelt félreértésből távolmaradtak; valamint azok a vagyonosabb polgárok is, akiket ezennel nem lehetett szerencsének ott tisztelni; sőt a környék értelmisége is, melyet ha nem a zombori szegény gyerekek, de a zombori szép leányok bizonyára szintén vonzhatnának.

Esztergamy Borbála, az érdemekben gazdag elnök, és dr. Margalits Ede, a nőegyletnek titkári címen egy személybe összpontosított miniszteriuma, a mulatni vágyó közönségnek és a szegény iskolás gyermekeknek egyaránt kedvezni akartak ezen kiváló mulatság létesítésével. Ha mégis jobban jártak volna a szegény mezitlábások, mint a gazdag lakcipősök: legyen ezeknek édes az a kis érvágás, mely törácjukon esett. Hiszen akármit mondanak is, komolyan el nem hiszi nekik senki, hogy többet kiadtak, mint akartak. Mert amit elkölteni nem akartak volna, azt el se költötték volna.

Hanem persze komolyan kell akarni s akkor célt érünk; valamint célt értek azok a hölgyek, akik komolyan akarták, hogy költsünk.

Vajha sohase tennők haszontalanabb helyre pénzünket!

Hirek.

Kinevezés. Úfelsége a király Kis József nagy-kőrösi kir. járásbírósi albirót a szabadkai kir. törvényszékhez bírónak nevezte ki.

A herceggímás köszönete. Simor János herceggímás Baja város üdvözlő feliratára a következő választ küldte: „Baja város tisztelt Közönsége! Öszinte örömmel értesültem a nagyérdemű városi közönségnek folyó évi október hó 14-én tartott közgyűléséből ötven éves áldozári jubileumom alkalmából hoztam intézett szives üdv- és szerencsekívánatokról. Mint a katolikus világegyháznak egyik szolgája mindig iparkodtam működésemet akként irányozni, hogy azzal hazánk javát is előmozdítam, meg lévén győződve, hogy a katolikus vallás egyik legerősebb védőfala államunknak és az annak érdekében tett szolgálatok emennek is kiváló előnyére válnak. Midőn tehát Baja városának nagyérdemű közönsége is szives volt rólam megemlékezni, kétségkívül magát az egyházat akarta kitüntetni, melyhez lakosainak legnagyobb része tartozik, kik mint az egyház, úgy a haza iránti ragaszkodásukban mindenkor és kiválóan kitűntek. Fogadják, kérem, öszinte köszönetemet és legyen Isten áldása Baja városán és annak nagyérdemű közönségén. — Kelt Esztergomban, 1886. évi november hó 2-án. Simor János herceggímás.”

A magyar delegációnak — mint rendszeren, most is — aelőlékévé Haynald Lajos bíboros érsekünk egyhangulag megválasztott; Bende Imre, Ujvidék város országgyűlési képviselője, a naplóbíró és a külügyi albizottságba; Latinovits Gábor, Baja város országgyűlési képviselője a naplóbíró és tengerészeti albizottságba választottak meg tagoknak.

A szilbási kicsiny, de igen csinos evangélikus templom — írják nekünk — október hó 31-én — a reformáció emlékének — lett felszentelve. A felszentelési aktust Belohorszky Gábor főesperes vezette. Mrva György petrováci, Kurlik Félix kulpini, Abaffy János palánkai, Langhoffer Károly ricszácsi, Famlér G. Adolf torzai és Szerberényi Vilmos szilbási lelkészek közreműködésével.

Baján Jankovich Aurél főispán a tisztújrást megelőzőleg folyó hó 12-én, az új törvény szellemének megfelelőleg, számonkérő ülést fog tartani.

Egyházi hírek. Drach Antal, hód-sághi segédlelkész, ideiglenes minőségben Parabutyra helyettes lelkésznek rendeltetett. — Tillinger Miklós, parabutyi segédlelkész, hasonló minőségben Hód-sághra helyeztetett.

A szegedi kir. pénzügyigazgatóság főnöke, temesi Schiller Károly kir. tanácsos, — mint a „Bajai Híradó” értesül — saját kérelmére nyugdíjazva lett.

Jóváhagyás. Kopper Györgynek új-vidéki plébánosává való megválasztását az érseki főhatóság jóváhagyta.

Zombori László pacsovai ügyvéd Újvidékre tette át irodáját.

Szíves kérelem. Mindazon t. e. urak, valamint városok, községek és intézetek elöljáróságai, kik a folyó 1886. évi augusztus havában az új verbászi algymanium számára emelendő új iskolaépületének költségei fedezéséhez, megadományok gyűjtését tárgyazo „Felhívásunkat és kérelmünket” megkapják, tisztelettel kéretnek, miszerint e hazafias irányú s itt vidékünkön igazán közművelődési munkát folytató intézet javára néltán szánt vagy már a árt adományait, az aláírási ívvel együtt (ellenőrzés és elszámolás tekintetéből), e hónap végeig a fentmált „Felhívásban” megnevezett címhez juttatni kezesséjének, esetleg az illető összegetek postautalványozási lap felhasználásával, a gyűjtőív számána megjelölésével, ide átszarmaztatni szíveskedjenek. Kiváló tisztelettel az új-verbászi algymanium pártfogósága által kiküldött bizottsága. Wagner J. György m. k., bizottsági elnö.

Egyházközségi gyűlés. A zombori kath. egyházközség vasárnap Hoffmann Mihály polgármester elnöke alatt gyűlést tartott. Targysora: 1. Az iskolaszéki tagoknak választása. Tekintettel a városi képviselőnek külsőben levő kiegészítésére, pár héttel elhalasztott. 2. A bánáti iskola folyosójának beüvegezése, mint nem sürgős természetű luxusküldés, akkora halasztott, mikor már a zárdaiskola elkészültével anyagi erőinket kellően számon vehetjük és szükségleteink arányában beoszthatjuk. 3. A zárdaiskola belső felszerelésére Barthol József elnöke alatt Fejér Gyula, dr. Margalits Ede és Zsuffa Vince urakból álló bizottság küldött ki. 4. Az elemi fiúiskola csarnokának falába illesztett emléktábla 37 frt 90 krnyi költsége kiutalványoztatott. Az emléktábla följelentése:

A zombori róm. kath. hitközség
A keresztény magyar népnevelésnek.

Hirdetmény. A törvényhatóság választás alá eső tagjainak fele része f. évi november 14-én újból fog megválasztatni, mi ezennel közhírré tétetik, azzal, hogy választási helyekül a Belvárosban a város háza, Felsővárosban Kirokhnopf (Csibráki) koresma, Cservenkában Konyovits Simon-féle koresma, Bánáiban a Két Fekete Ló (Thum Vince-féle ház) és végre Szelenesben a Fenér Galamb-féle koresma jelöltenek ki. A törvényhatósági bizottságnak legtöbb adót fizetők névjegyzéke a főjegyzői hivatalban közzsémélre kitéve találhatók. Kelt Zomborban, 1886. évi november 5-én. Hoffmann Mihály s. k., polgármester.

Meghívó. Az új-verbászi nyilvános pártf. algymanium évi rendes közgyűlése f. évi november hó 14-én d. n. fél 3 órakor Új-Verbász község házában tanácstermében fog megtartatni, melyre az intézet pártf. főgő tiszteletteljesen meghívotnak. A gyűlés tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. Igazgatói évi jelentés. 3. A számvizsgáló és működő bizottság jelentése. 4. A választmány és bizottságok megválasztása. 5. Indítványok tárgyalása. Kelt Újverbáson, 1886. november hó 3-án. Roth Károly T., elnök.

Vásár betiltás. A vukovári kir. alispánság folyó évi 3128. számú táviratával arról értesít, miszerint a kolera miatt a f. évi november hó 15-én megartandó vukovári Lipót-vásár betiltatott. Zomborban, 1886. november 5-én. Schmausz Endre, alispán.

Baja város törvényhatósági bizottsága legutóbb tartott rendkívüli közgyűlésén rövid vita után elfogadta a módosított nyugdíjszabályzatot s a tisztújításra e hó 20-ikáig tüzte ki a pályázatot.

Meghívó. Azon jóindulatú és kiváló figyelmet méltányolva, melyly a városi tisztelt község az ujonnan berendezett új fogymnasiumi épület iránt viseltetik, van szerencsém az érdeklődőket ezennel tisztelettel meghívni, hogy ugy az épületet, mint a berendezést, november 14-én, azaz vasárnap, délelőtti kalauzolásom mellett megtekinteni szíveskedjenek Kelt Zomborban 1886. nov. 8. dr. Margalits Ede, igazgató.

Az újverbászi pártf. algymanium új iskola épület emelésé költség-nek fedezéséhez járultak (Folytatás, 4-ik közlés): Orosházáról: Osko Mihály 2 frt, Ritter János 2 frt, Harsányi Sándor 5 frt, Horváth János 1 frt, Jeszenszky Dezső Zombor 2 frt. Vasúti célokra felajánlott adományok, fel nem vett kamatok. Új Verbász 21 frt 99 kr. Leibach Adam Cservenka 100 frt, Bácsból: Balogh György 2 frt, Mihailovits Mih. Oltványi Gy, Kubesch István és Pavlovits Izidor 1—1 frt, = 5 frt, Ertl-testvérk 5 frt, Új-Sóóvórol: Petri Károly (több éven át) 3 frt, Leopold Jakob (több éven át) 20 frt, Mezey Zsigmond Kula 20 frt több éven át, évenként 10 frt, összesen 198 frt 99 kr. A 3-ik közlésben kimutatott összeggel együtt 1185 frt 58 kr. Az elnökség (Folytatjuk)

Dohánybeváltás. Palánkán nov. 22-től dec. 31-ig lehet a kincstár számára termelt dohányt beváltani.

Korán kezd. Baján elfogtak egy szabadai 19 éves fiút, ki nagyatyjától 300 frtot ellopott s a pénz nagy részét elmulasztta.

Esiküvő. Dr. Radics Péter szabadkai orvos, vasárnap v. z. t. e. oltárhoz Baján a kedves Athanac. Kovits Emilia kísasszonyt.

Meghívó a f. évi november 25-én Kulán a polgári olvasó-egylet helyiségeiben az óvoda javára rendezendő zártkörű Katalin-tünetűzérére. A rendezőség: dr. Sraßer Lajos elnök, Bessenyei Kálmán, Dudás József, Frank Fülöp, Maly László, dr. Ormai Kálmán, dr. Récei Ede, Zányi István rendező bizottsági tagok. Felülfizetések a jótésnyocél iránti tekintetből köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

A szabadkai negyedmillió rablás. Hevér Géza szabadkai főkapitány a következő hivatalos közlést bocsátotta ki: „Geiger Adolf szabadkai lakos s földbirtokos udvarába a szomszéd udvarokon keresztül ismeretlen tettesek behatoltak s az irodának udvarra nyíló ajtaját feltörvén, az ott elhelyezve volt Wertheim szekrényt a kapuak álcacsokkal való felnyitása után ellopták. A szekrényt feltörték s abból a következő értékek hiányzanak: 250,000 frtnyi készpénz, ezek közt 123 db egyezer forintos papír-pénzjegy, egy hosszú arany nyaklánc, egy egész sima egyfedelű arany remonoir óra, egy kettős fedelű ezüst óra, egy aranyba foglalt gyémánt gyűrű 13 kövel, egy fehér pecsétgyűrű melyen egy repedés van, egy arany p-ecsétgyűrű zöld kövel, egy arany pecsétgyűrű vörös kövel, egy szilvaalakú brosz gyémánt kövekkel kirakva, egy karperec közepén négykrajcáros nagyságban briliánsokkal kirakva, egy pár lebegő fülbevaló két-két briliánsal, egy gyémánt brosz 270 számú 13 briliánkövel 26 rosettával, egy gyémánt karperec ezüst-cattal 190 9 briliáns és 22 rosettával, egy pár gyémánt fülbevaló 6 briliáns és 12 rosettával, melyek Bachruch A. budapesti kereskedő végjeggyével vannak ellátva. A tettesek és az értékek kézrekerítőjének 10,000 frt jutalom biztosítottik.”

Nagy szerencsétlenség történt — írja le velezná — Keresztúron t. e. november 3-án. A templom külső javítása alkalmából új toronyablak-redők készítették, azok b-illesztése alkalmával a kötélszakadása következtében, Urban Jacob és Urban Péter új-verbászi iparosok lezuhantak és rögtön mindketten szörnyen haltak. November 4-én csaknem egész Keresztúr községé kis része a határból baranzúgás mellett a két szerencsétlen áldozatot, kiket Új Verbáson november 5-én kísérték nagy részvétellel az örök nyugalom helyére.

Halálozás. Grubernek szül. Ballun Lujza, a nemreg elhunyt rendőrkapitányunk özvegye, szombaton Budapesten, hová mint elmebetegét alig egy hét elött szállították, hirtelen elhalálozott. Hült tetemet ma reggel hozzák Zomborba. A szerencsétlen nő iránt, kit egymás után annyi csapás ért, városzerte nagy a részvétel.

Keleteri Fonyó Pál sükösi plébános és a „Kath. Hitelemző” szerkesztője, e hó 14-én fogja tartani installációját, melyre a közelből és távolból sok vendég hivatalos.

Hirdetmény. Zombor szab. kir. város törvényhatósága által „a hernyók s kártékony rovarok kiirtásáról” szerkesztett szabályrendelet 7. §-ának megfelelőleg felhívom a t. közönséget, miszerint a hernyófészkek leszedése iránt — az idézett szabályrendelet 4. §-ában meghatározott pénzbüntetés terhe alatt — idejében saját érdekében intézkedni el ne mulassza. Zomborban, 1886. évi nov. hó 1-én Rendőr főkapitány helyettese: Nicolics, rendőr I. alkaptány.

Halálozás. Topolyán Timon László m. kir. póstamester és 48-as honvéd főhadnagy, a napokban, 79 éves korában elhunyt.

Nyomozás. Males István rablással vádolt molnár segéd ismeretlen helyen tartózkodván, nyomozandó s a legközelebbi kir. ügyészséghez kísérendő. Szemleleírása: illetőség- és születéshelye: Mohács, állapota: nőtlen, vállalás g. kath., születési éve 1862, termete közép, zömök, arca kerek, haja fekete, szemé sárgásbarna, orra és szája renes, fogai épek, álla kerek, bajusza fekete, szakála nincsen, beszéd magyarul és szerbiül, külföldös ismeretű jelei nincsenek.

Jótékonyág. Angyelic German patriarcha — mint a Pesi Hírlap írja — az ó-kéri ág. hitv. ev. templomépítési alapra 100 forintot adományozott.

Vajszkáról írja levelezőnk: Magas vendége volt f. hó 5-én Kuts Endre vajszkai plébánosnak Gromon Dezső m. kir. honvédelmi miniszteri titkár személynében. Sajnálatunkra azonban öméltsósága csak rövid ideig időzött nálunk, amennyiben délutáni félegykor alig érkezett körünkbe, már esti hat órakor Ertl János bácsi földbirtokos négyesen Gombosra hajtattott, a honnan a legközelebbi vonattal a fővárosba utazott. Hogy Gromon Dezső m. kir. honvédelmi államtitkár községében mily népszerű és szeretett egyén mi sem bizonyítja jobban, mint ez a pár órai itt időzése, mely alatt úgyszólván egy pernyi nyugalma sem volt. A község apraja-nagyja csak úgy tödült tartózkodási helyére, hogy őt lássa s iránta való szeretetét nyilvánítsa. Öméltsósága privát ügyben tarózkodott Vajszkán.

Ügyvédi vizsgálat. Dr. Molnár Gyula a napokban Budapesten ügyvédi vizsgálatot tett s helyben ügyvédi irodát nyit.

A „Bajai Híradó” írja: Mártonfi Károly Baja város egykori főispánja és Zombor város országos képviselője október hó 31-én tartotta beszámolóját. Azt értjük, hogy mint ellenzéki, kétségbejöttnek tartja pénzügyi helyzetünket, elítéli a kormány minden alkotását és követi annak minden kormányzati tényere. Választóira bizzuk, hogy következetes eljárás-e az, ha valakinek ma nincs egy elismerő szava az orról, kiket egykor egekig magasztalt. De nem értjük azt, hogy a kinek iskolájában a törvény iránti tiszteletet tanították: szentesített törvényekkel úgy bánhasson el, mint azt Mártonfi teszi a törvényhatóságok a községek rendezésére, a köztisztviselők felelmi eljárására vonatkozó és a népfelkelésről szóló törvényekkel. Valóban ez nem méltó az ő multjához. Az meg aztán teljesen érthetetlen, miért számol be valaki olyan működéséről, a melyről a nagy közönség akkor kap először notitiát, mikor az illető azt éppen elmondja. Vagy ilyesekre már Mártonfinak is szüksége van?

Névváltoztatás. Jónász Babetta zombori illetőségű ugyazonnani lakos vezetéknévének Rónai-ra kért át-átváltatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

Gyilkosság. Vajszkán — mint nekünk írják — folyó hó 6-án virradóra az úgynevezett kalugyer-erdőben egy vajszkai menyecskét meggyilkolva találtak. A szerencsétlen áldozat feje össze-vissza volt szurkálva s az egész teste kannibáli kegyetlenséggel összezerve. Hogy ki lehetett a gyilkos, eddig, a legszigorúbb nyomozás dacára, még sejtjen sem lehet.

Simon István és Alföldi János dautovai lakosokat, kik július havában Galló Minály dautovai lakost, a kukoricásban meglesve agyonlöttek; a királyi ítélő tábla mult héten tartott üléséből egyenként 11 évi fegyházra ítélte el.

Lemondás. Pásztori Pászthory Dénes nyugalmánybéli m. kir. esendőrszázados, a m. kir. esendőrségül viselt tisztí rangjáról és címéről — nyugdíjának továbbra is megtartása mellett — önként leköszönvén, ezen leköszönése elfogadtatott.

Kolera. Szabadkán Kertész kórházi főorvos f. hó 5-én, — mint a „P. H.” írja — a tisztí főorvosi hivatalnak egy kolerabetegedési esetről tett jelentést. Rögtön intézkedés történt, hogy a beteg, ki 7 éves gyermek, elkülönítve kezeltesse. — Az uralkodó himlő és kanyaró járvány folytán az összes elemi iskolákat és kisd-óvókat bezárták.

Halálozás. Leutenhuber János, 1848—49-iki honvédszázados, a katonai érdemjel 3-ik osztályának tulajdonosa, a napokban Zentán 70 éves korában elhunyt. A megboldogult osztrák születésű volt, de 1848-ban az első közé tartozott, a kik a magyar ügy védelmére fegyvert fogtak.

A m. kir. postatakarékpénztár október havi forgalmáról a következő adatokat közölhetjük: Összesen a nevezett hóban 35,080 betéttel 254,841 frt 9 kr tétetett be és 7,635 felmondás alapján 185,767 frt 58 kr visszafizetés eszközöltetett. Az október havi forgalom 440,581 frt 67 kr, felülmúlja ugyan a szeptemberi 423,774 frt 74 kr kitevő eddigi legnagyobb havi forgalmat, de minthogy a fent említett visszafizetések még a szeptember havi szűtőn nagy visszafizetések, vagyis, 159,334 frt. ellenében is tetemesen emelkedtek, a 69,046 frt 51 kr tiszta betét legcsekélyebb az összes előző hónapok között, tekintetbe véve azonban, hogy a betevők számára október hóban 47,200 frt különböző értékű papír is vásároltatott, a betevők által megtakarított összeg tulajdonképen 116,246 frtra emelkedik. A betevők száma 75,745-ről 78,279-re emelkedett s a betevők átlagos követelése ismét szaporodott, a mennyiben a a szeptember havi 15,49 krról 15,88 krra növekedett.

Szabadka város polgármestere a mult héten a város egyes kerületeiben működéséről beszámoló beszédet tartott. A 8-ik kerületben a beszámoló beszéd alatt rendzavarás történt, amelynek következtében katonai karhatalmat kellett igénybe venni. A szabadkai lapok a beszámoló lefolyásáról oly homlokegyenest ellenkező tudósításokat közölnek, hogy arról többet, nehogy a tárgylaosság ellen vétsünk, nem közölhetünk. Annyi tény, hogy Szalay László ügyvéd, mint akit a polgármester a beszámoló színbélyéről karhatalommal eltávolított, emiatt az ottani kir. ügyészségnél hivatalos hatalommal való visszaélés címén feljelentést tett.

Az ideai unjocozás eredménye. Az utolsó két év katonai unjocozásai alkalmával tett tapasztalatok sok oldalon azon aggályra nyújtottak indokot, hogy Magyarország népessége gondot okozó csekély mértékben szaporodik s hogy nevezetesen a férfi sarkadé gyengén és elsatnyulva kerül a sorozóbizottságok elé. Ezt az aggályt az unjocozás ez idei fényes eredménye teljesen eloszlatta. Míg a legközelebb lefolyt években a honvéd hadseregbe mindössze 6000—7000 unjocot lehetett évenként besorozni, az ideai unjocozás a honvédség részére 17000 ember fölőleget eredményezett, a mi mellett még megjegyzendő, hogy ugy a közös, mint a honvéd hadseregbe majdnem általában erős, jól kitejldött ifju embereket lehetett besorozni.

Sajtóügy a kurián. Dr. Pavlovits István újvidéki ügyvéd és a „Nase Doba” című szerb lap szerkesztője lapjában az illóki részvénytakarékpénztárra vonatkozó éles hangú cikket adott ki. A takarékpénztár igazgatósága rágalmazás miatt panaszt emelt ellene és a budapesti esküdtszék verdiktje alapján a vádlottat 50 frt mellékbüntetésre ítélték. Pavlovits az ítélet ellen semmisségi panaszt nyújtott be, melyben első sorban arra támaszkodik, hogy a takarékpénztárt, mint jogi személyt nem lehet rágalmazni, valamint hogy jogi személy sem rágalmazható a magyar büntetőtörvény szerint; panaszolja továbbá, hogy az esküdtek előtt nem engedték felolvasni az illóki takarékpénztár igazgatóságától hozzá intézett levelet, melyben azt írják, hogy 300 frtnyi költségek lefizetése mellett elállnak a panasztól. A kir. kuria utalva többek közt a btk. 262. §-ára, nem fogadta el a vádlott érvelését és semmisségi panaszt elutasította.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója A m. kir. pénzügyi közigazgatási bíróság a következő döntvényt hozta: A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek üzleti adójának megállapításánál a vállalat illetve egylet tulajdonát képező ház után fizetett II-od osztályú kereseti adó, — valamint az igazgatósági tagok jutaléa után kivetett és a vállalat, illetve egylet által kifizetett kereseti adó és azok után járó általános jövedelmi és községi pótdadó, — az üzlet nyers jövedelméből levonható-e? Határozat. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek üzleti adójának megállapításánál, a vállalat illetve egylet tulajdonát képező ház után fizetett II-od osztályú kereseti adó, — valamint az igazgatósági tagok jutaléka után kivetett és a vállalat, illetve egylet által kifizetett kereseti adó és azok után járó általános jövedelmi és községi pótdadó az üzlet nyers jövedelméből nem vonható.

Arverés. Németi János 2000 frtra b. ingatl. november 10. Zenta.

Csöd. Kohut János ó-morovici lakos ellen (szabadkai törvényszék); csödb. dr. Homoky Kálmán, tömeggondnok Somogyi János; bejelentési határidő november 9.

A függő államadosság ellenőrzésére kiküldött országos bizottság, Bécsben, 1886. évi nov. hó 5-ik napján tartott XXVI-ik ülésében az államjegyek forgalmi összegét 1886. évi október hó végéig következőnek találta: A bizottság saját feljegyzései alapján

a tulajdonképeni államjegyek összege: 1 forintosokban 69.688,977 frt, 5 forintosokban 118.622,065 frt, 50 forintosokban 157.678,650 frt. Összesen 345.989,682 frt. A közös pénzügyminiszterium hivatalos közlése szerint a sóbányákra bekebelezett és forgalomban levő zálogjegyek összege 66.008,562 frt 50 kr. Összesen 411.998,224 frt 50 kr.

Halálozás. Szabadkán Szelczy Berski György cs. és kir. főhadnagy neje szül. Mácskovits Asceline, folyó hó 3-án hosszas szenvedés után, elhunyt.

Esküvő. Dr. Dominus Simon, szabadkai ügyvéd és az ottani „Közvélemény” szerkesztője, e hó 16-án tartja esküvőjét Makón Iritz Kornélia kisasszonnyal.

Nagylelkű adakozó. A zombori első betegsegélyező és temetkezési egyesület választmánya folyó évi nov. hó 7-én Schöffner József úrtól a következő levelet kapta: „Tekintetes választmány! Van szerencsém itt mellékelve 105 frtot átadni, melyből 5 frtot alapszabályuk értelmében mint a lapító tagságot, 100 frtot pedig méltóztassék részemről egy, az egyesület részére készítettendő zászlóra ajánlva elfogadni. Meggyőződve egyetlen célszerű és hasznos voltáról, indítva érzem magamat ahhoz szerény erőmmel hozzájárulni, óhajtván egyesületük virágzását és jólétét; végül azon kérelemmel járulok a tisztelt választmányhoz, hogy engemet barátsági hajlamuk és emlékkükben megtartani sziveskedjenek, vagyok kiváló tisztelettel. Zombor, 1886. évi november 7-én. Kész szolgálja Schöffner József s. k.” — A választmány eme nagylelkű adakozást szívesen fogadta s Schöffner úr eme nagylelkületét szünni nem akaró eljenzéssel köszönte meg s ötagú bizottságot választott, mely Schöffner József úrnak eme emberbaráti szeretetét lesz hivatva megköszönni; az adomány pedig jegyzőkönyvileg megörökített. Ugy hisszük, hogy eme nagylelkűséghez nem szükséges bővebb kommentár; a jöttet önmagát dicséri.

Irodalom.

Megjelent és kapható Hecht Márk helybeli könyv- és hangjegyekereskedésében: Orosz keringő. Valse Russe par I. Ivanics. Ára 1 frt.

Ráth Mór fővárosi hírneves könyvkiadó kiadásában megjelent és beküldetett: Shakspeare Színművei. Bevezetésekkel és jegyzetekkel ellátta Csiky Gergely. Javított kiadás. Közel 600 illusztrációval. Hatodik füzet. — A Magyar Nemzet Családi Könyvtárából: II. Rakóczy Ferenc fejedelem Emlékiratai a magyar háborúról 1703-tól végéig (1711). Ötödik kiadás. Ára 1 frt. — Életemből. Igaz történetek. Humor. Örök emlékek. Utóírás. Irta: Jókai Mór. Ötödik füzet. Ára 40 kr. — Bárány Eötvös József összes munkáiból: Gondolatok. Első füzet. Ára 40 kr. — Arany János összes munkái. Első füzet. Ára 40 kr.

KAKUK JÁNOS SZERELMI KALANDJAI.

Humoreszk.

Irta: Xanthos.

(Folytatás.)

Miért is kételkedett Sáríka szavaiban, mikor azok ép oly édesek és ép oly igazak voltak, mint maga a szerelme?!

Miért nem hitt ő Sáríkanak, midőn oly szépen kérte, hogy ne menjen hátra?

Máskor nem is fogja azt tenni, hogy kételkedjék egy forrón szerető kebel hűségében!

És midőn éppen az hangzott el szép csendesesen az ajkairól, hogy hűségesen, hát — bum — bele ütközött nehéz fejével a Pali bakterba, aki gonosz nyelvével (fiist fölé való) nem röstelte megkérdezni, hogy: hol jártál Jani, talán bizony kísértetet fogtál?

Jani csak annyit válaszolt, hogy fölfonta az egyik vállát, azután meg a másikat és sietett haza.

Mialatt mindezek történtek, az öreg bíró nagyokat horkolt a szénatartóban (mert nyáron rendszeren kiűn aludt a szunyogháló alatt, borongós időben pedig a szénatartóban), a két nyüstös tejesur pedig már rég Sáríkáról álmadozott puha fehér párnái között, hová nem juthatott el a csizmadia, mint kísértet.

Másnap a Pali bakter befordult egy kis gyűvira bíróék házába, hol nem röstelte elmondani, hogy Kakuk Jani az este olyan szomorú fövel ballagott haza, mintha a kutyák ették volna el a kenyérét.

— Vagy tán Sáríka nem adott neki útra való csókot és azért búsulta el magát?

— Adtam biz' én, volt rá a hirtelen válasz, hanem adott neki még más is.

— Adott, . . . ugyan ki? Tán csak nem a . . . a föld . . .

— Nem hát, hanem a riska kísértet. De úgy is köll neki, mért olyan hitetlen Tamás.

No, Palinak sem kellett több, kivált mikor megoldotta egy kissé a nyelvét az a jó fölöstököm, amit a Szutykos zsidó liferált a gyomrába, mikor Sáríkáktól az ő küszöbén bo'lott be; legott elmesélte neki Kakuk Jani tegnapi kalandját. A Szutykos zsidótól azután elment a Trafikos Nácihoz, innét a Kícos Dódihoz, végre a Szaftos Régéhez és mindenütt elmesélte Kakuk Jani hős viadalát.

A Szaftos Réginél találkozott Magda nével, ennek is elbeszélte, és így tovább s mire a nap első sugarait bocsátotta a földre, már nemcsak az egész falu, hanem tán még a szomszéd falu is tudta a történeteket.

Nem is azért a falu baktera ő, hogy mint a sir hallgasson, hanem, hogy őrizze a falut és hogy tudja, meg tudassa azt, ami a faluban történik. De tudatta is, mert ezental meg éjjel is azt kiáltotta, hogy:

„Egek ura . . . tiz az óra.

Vigyázzatok rosszra-jóra,

Lám a Kakuk Jani orra,

— Mert nem hajtott a szép szóra —

Lapos lett, mint a zsebóra.”

Szegény Kakuk Janinak volt mit hallgatnia, mert a falu apraja-nagyja, ahol csak tette, bocsintotta eggyűjű lelkét. Meg is fogadta, hogy többé nem kételkedik Sáríka arany szavaiban, hanem amit mond,

hát elhiszi, ha mindjárt nem is igaz; nem fordul azért föl a világ.

Hisz Éva is azt mondta Ádámnak, mikor az almával megkínálta, hogy ilyen édes, meg olyan jó és Ádám — bár nem volt kedvére való — elbítte, bele harapott és még sem fordult föl vele a világ, hanem csak a paradisosomból fordították ki a szűrit.

Elment biz' ő Sáríkához, akármint beszéltek is és szépen bocsánatot kért hirtelenkedéséért (az orra rozsdás volt, mint valami horvát sleifer köténye) Megfogadta ezerszer is, hogy máskor engedelmese lesz és csak az ő szavait követi, mint az ökör a kötél ostonát.

Sáríka persze hogy megeirógatta, talán meg is csókolta szegényt, hanem magában bizonyosan azt gondolta: vigyen el a sámfád, te ördögök kaptafája. Egy ideig azután csak megvoltak békeségben és szépen turbékoltak egymás ölében, — t. i. mikor Sáríka máséban nem ült — a szerelem arany váraitól, az ég gyémánt csillagairól, az örökké viruló boldogságról stb. stb. . . .

Csak hogy ez rövid ideig tartott.

Az embernek nincs féltőbb kincse, mint a szerelem, de gonoszabb rabló sincs, mint a féltékenység a kebelben. Már pedig Janiban mind a kettő nagyon is bőven volt meg.

Sáríka, a májusi gyöngyvirág, lehelte belé a szerelem illatárját; a hétényüstös Szurkosi tejesur pedig elrabolta tőle mindig ezt a féltő kincset. Ehhez járult még az is, hogy a vén Magda néni egyre-másra óvasta ki zsiroshasú kártyáiból azt az igazságot, hogy Sáríka nem szereti őt, hanem a tejesurat, mert az legény ám a talpán.

Elmondta neki, hogy minden este, mikor látja bemenni meg kimenni, sőt mi több, tegnap azt is látta, hogy az utcaajtóban — az ur Isten rossz néven ne vegye — megölelték egymást, mint a kalarábi gyökerei.

Ez már éppen nem szép Sáríkatól, mikor völegénye nagyon a faluban; de nem is ő az oka, az aranyos lelkem, hanem az a csábító tejesur, aki csak azon van, hogy mindent az ő malmára hajtson a viz.

Persze, hogy ezek újra fölbeszertették Janiban a féltékenység ördögét és azt mondta, hogy mégis csak igaz a lehet Magda nénié; ezen tehát akárhogy is, de segíteni kell.

Nem is habozott soká, hanem elhatározta magában, hogy legközelebb egy sötét estén meglesi a tejesurat a saját portáján és ha látja, hogy éppen Sáríkáéhoz indul, hát — zsupsz — nyomban fejbeüti a füttyökösrel; és ennek az öröme akkora vágott a számítával a háromlábú székre, hogy nyomban kifiamodott az egyik lába (már mint a széké).

Örömmel várta most már az alkalmat, ami nem sokára egy zivataros estén be is következett, csak hogy — oh sors — megint csak ő húzta a rövidebbet. A kastély kertben ugyanis gyönyörű piros almák, sárguló körték és sötétlő tömött szőlőgerezdek kacsináltak az arra tévelygőkre; meg nem állhatta az ember, ha arra ment, hogy legalább föl ne sóhajtson és azt ne mondja: de jó volna belétek harapni!

A kerítést megmászni azonban senkinek sem volt bátorsága, mert Szurkosi Matyi tejesur kuruc gyerek volt s még utóbb tréfának sem vette volna a dolgot és lepuflantotta volna a kíváncsi tolvajt ugy, hogy mind a 32 fogát (ha már a csikófoga is kimászott) ijedtében a halálba nyelte le. Nem merete tehát bántani senki sem a tiltott gyümölcsöket. Hanem a falu cigányának az esze túljárt a falu tejesurán; hiába égett egész éjjel a lámpa az ablakában a tolvajok retentő ijesztésére, mert ő kineszelte azt, hogy mikor megy a tejesur Sáríkához és amint észrevette, hogy nincs otthon a macska, hát belopózott a kertbe és kezdett cincogni a sok nevető, szép gyümölcs között.

Addig aztán nem is hagyott fel a szüreteléssel, míg barátságosan tele nem rakta a bendőjét, lévén az akkora, hogy 12 kolduló barát könnyen meghuzódhatott volna az egyik zugában, és a zsebjeit, melyek oly hosszúra nyultak, mint a negyvennapos nagybőjt. Ezt gyakran ismételtette.

A tejesur nagyon is észrevette, hogy rángatják a szénáját és gyanuja szegény Kakuk Janira esett. Meg is parancsolta a cselédeknek, hogy lessék meg a tolvajt és ha megfogják, röviden itéljék meg neki az ő nevében az ötvenet (már t. i. az ötven botot) és akárki legyen is, nyomban heg-düljék is el rajta, hadd jussanak neki eszébe Jeremiás siralmi.

A cselédség éber volt, mint a házőrző kuvasz és leste a tolvajt.

Egy forró nyári napon estetelű sötét felhők tornyosultak az égen és nemsokára a zápor is hullott a térségen; az ég dörgött, mint az ágyu és közbe-közbe olyanokat villámlott, hogy az éj koromsötétsége néhány pillanatra valódi nappallá változott át és áttekinteni engedte az egész tájat.

A cigány vajdott magában, hogy elmenjen-e ezen a tolvaj-éjszakán lopni? De csakhamar leküzdötte aggodalmát, mondván: „Bibás, his hűnap is nap van, emehets te akkor is sélét sirténi, mer még azs ur Isten letálatná iskábalni.”

Ugy is lett. Befordult az ágyába (ha volt neki) és az ég altató danája mellett elszendergett.

Jani meg éppen legalkalmasabbnak találta az időt; fogta magát és rohant, mint a háborgó tenger. Az ég még mindegyre dörgött és a villámok hosszú tüzes szálakban cikázták át a levegőt.

Jóska és Pista béresek ott álltak a kert lombos fái alatt, mint zsákmányra leselkedő oroszlánok. Jani átvette magát a sűvényre, fejébe húzta jól a kalapját, a füttyökösrel is jól megragadta és mint a kísértet, egyenesen a kertajtónak tartott, hogy lesbe álljon.

Amint a kert közepére ért, nagyot villámlott az ég, mintha csak elakart volna nyelni az egész világot és Jani sötét alakja nem kerülte ki a béresek figyelmét. A következő percben iszonyt dörgött és már a „ménkö” Jani hátán is volt, mert a béresek neki rontottak és úgy elhedegülték rajta száraz meggyfa nyiretjűjűkkel a „kállai kettőst”, hogy Janinak nem maradt ideje még védeni sem magát.

Hiába ordított, hiába könyörgött, hogy ő nem tolvaj, hanem inkább ő maga is a tolvajt akarja megfogni, aki az ő „arany almáját” rabolta el; mind hiába volt.

A béresek szájából csak egy-re az hangzott, hogy

üsd a tolvajt, üsd az alma-tolvajt. Kiporolták a mentjét becsületesen, pedig poros sem volt.

Mire elhúzták rajta az ötvenet, olyan volt Jani, mint egy öreg foltos bögő, a mellyel eltemetik a húshagyó keddet és azután kidobják az utcára. Őt is kidobták az utcára és egy időre eltemették benne a féltékenység farsangi bogarait.

Janinak egyéb baja nem esett, minthogy vagy egy hélig az ágyat nyomta, míg végre elkenegette, meg elkuruzsolta a hátáról azokat a véres hurkákat Magda néni az ő tudós boszorkányságával.

Szurkosi tejesur másnap egy-egy ezüst huszással jutalmazta meg a primásokot, mert kitűnő akkordban húzták el Jani hátán a „Hegedülnek, szépen muzsikálnak” című nótát; valóságos éjjeli zenét adtak a haragvó villámoknak. Azután biztatta őket, hogy a jövőben is csak ily szépen hegedüljenek, mert ő nagyon szereti a zenét.

Nem tudom, hogy midőn Jani fölgöygyült és először meglátogatta bírókat, mert hogy meglátogatta, az kétségtelen, hisz Sáríka látása mindent felejtetett vele, még az 50 botot is, eldalolta-e az öreg bírónak újból azt a nótát, hogy:

„Nézze csak bíró ur, milyen ez a mente?

Pista, Jóska béres ugyancsak kiverte.”

Egy álló hétig nem látta Jani Sáríkáját, egy álló hétig élvezhette Szurkosi tejesur a szerelem titkos édenét zavartalanul.

Ez alatt az egy hét alatt sok sűgás-bűgás történt a faluban. Egyik azt mondta, hogy Jani almát lopott és betörték érte a fejét; a másik azt mondta, az ötödik ismét mást és így tovább, mindegyik tudott valamit, ami eléggé boszantotta őt, de hát maga kereste magának a bajt, mert miért nem hitt annak a kis lánynak, mikor olyan édesen tudott beszélni, mint maga a csurgó méz?

Midőn egy hét múlva az utcára lépett, egész ujnák tűnt föl neki a tájék és ezen az új tájékon minden jó lett volna, ha csak a régi alakok is ujjakká változtak volna; de ezek megmaradtak a maguk bőrében az ő legnagyobb boszúságára.

Mindennel megbarátkozott volna, még azzal is, hogy ráolvasták a „béres-miattyánkot”, csak legálább már ne tudta volna meg senki; de hát ki tehet arról, hogy a hir olyan mint a szárnyas madár, mely a falu egyik végéről hirtelen a másikra száll. Elterjedt biz' annak a hire nagyon is hamarosan, hogy Kakuk Janit a mult éjjel haramiának nézték és more pátrió eldöngögték. Hanem ami legjobban sértette gyenge idegzetét, az az volt, hogy az a csapodár fiatalság azóta mindig, ahol csak megpillantotta, mindjárt rágyujtott a saját tüle hallatára arra a szomorú nótára, hogy:

„Huzzad csak, huzzad csak keservesen,

Hogy a szive megrepedjen;

Jusson neki az eszébe még egyszer,

Mit fogadott Sáríkanak ezerszer.”

Még a pásztor is ezt verte ki estenden száraz kis tilinkóján és az erdő százsorosan visszaadta a lágyan csengő hangokat. Mintha csak egy bájos csalogány lett volna.

Tehát már nemcsak az emberek, hanem még az erdő is kigúnyolta balga hitetlenségét. Most már csakugyan erősen megfogadta, hogy többé sohasem kételkedik, történjék bármi is.

Megfogadta ünnepélyesen Sáríkanak, hogy többé nem kételkedik hűségében és akármint mond is ez a gonosz világ, békével tűri, mert úgy is tudja, hogy csak az irigység szól belőle. Irigylük tőle azt az aranyos lelkét, aki vele megosztja az öröm és öröm édeskeserű poharát egyaránt.

Sáríka is erősítette, hogy úgy van, de egyszerűen meg is pirongatta tamáskodásáért, ami oly jól esett Jani szegény lelkének, mint a tótnak a forró kása, mert azt látta (semmit sem látott), hogy Sáríka is a szívére hordja az ő sorsát.

Ez tehát gyógyító balsam volt fájó sebére, melyet (nem a béresek) a világ kajánsága ütött sajgó kebelén.

Egy jó ideig nem is történt semmi, mert Magda néni is megsokalta már a történeteket és nem izgágakodott hamarjában Kakuk féskében. Aki pedig legjobban utjában állt: Szurkosi tejesur is elmet a meleg nyári idény alatt . . . fürdőbe.

Sehonnét sem fenyegette őt a veszély.

Jani tehát gond nélkül folytatta munkáját és estenként eljárt kukukkolni . . . pardon turbékolni. Szép csendesesen üldögélték féskökben a vén eparfa lehajló lombjai alatt (ott fogta meg Jani a kísértetet) és nem zavarta őket ártatlan csevegéseikben senki; legfeljebb csak az esteli lágy szellő csendes fúvalma sutogott körülöttük, vagy a méla hold szelid sugarai tüneztek föl néha-néha szerelmes arcaikon.

Hanem hát a nyár sem tart örökké és helyét felváltja az ősz; ez már nem a szerelmesek szezonja, mert a szobába szorítja őket. A szoba levegője pedig mindig fullasztó a szerelmesekre nézve, kik csak a természet szabad ege alatt szeretik beszívni az éltető levegőt.

(Folyt. köv.)

Cél kezdéfen.

Elmult a nyár, el az ősz is,
Fú a hideg téli szél,
Hulldogál a száraz ágról
Lefelé a falevél.

Ablak előtt üldögélek
S nézek-nézek kifelé,
S látva ezt a pusztá tájat
Szinte szívem fáj belé . . .

Itt dalolt hát a madárka
Nemrég még oly vidoran?
Hol a szél most vad nótákat
Süvöltözve elrohan? . . .

Vége, — vége! Elaludtál
Nagy természet, szép idő,
Elaludtál s álmodol majd
A tavasz míg visszajő.

Míglen újra napsugárban
Füröszt meg a kikelet,
S diadallal tova úzi,
Ellenséged — a telet.

Én meg addig hűs szobámban
Rólatok verselgetek,
S virágillat, enyhe napfény!
Álmodom majd veletek.

Öbetsel.

Naptár. November.

Havi es heti nap	Katholikus naptar	Protestans naptar	Görög-orosz naptar
9 Kedd	Tivadar vt.	Tivadar	28 Neonilla
10 Szer.	Avel. András	Lut Márton	29 Anasztázia
11 Csüt.	Márton pk.	Márton	30 Zsób és Zs.
12 Pént.	Jozsáfá pk.	Jónás	31 Epimák

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNAR ISTVAN LAJOS.
La. tulajdonos es kiado: BITTERMANN NANDOR.

NYILTTÉR. *)

Azt mondja a klasszikus közmondás: „Mendacem oportet esse m-morem”. A hazugnak jó emlékező tehetőséggel kell bírni. Tőved Popovics Nikola úr akkor, amidőn azt állítja, — egyéb kibúvót nem is találván, mert nagy az igazság hatalma — hogy ő nem a nemzetiségi igazgatásért elítelt szerkesztőt, hanem a jóbarátot éllette. Főitve azonban, de meg nem engedve, hogy csakugyan a jóbarátot éllette, úgy először áll reá: „similis simili gaudet”. „ha-onió a hasonónak örül”; és: „cognoscitur ex sociis, qui non cognoscitur ex se”; „megismertetik barátjáról, ki meg nem ismertetik önmagától”. De másodsor, ha ő csakugyan a jóbarátot éllette, minő jogi, bölcséleti vagy társadalmi illembályságból vesz bátorságot magának arra, hogy az ő jó barátját, — ki a magyar nemzet ellen való haládat lanságáért épp akkor ítélték el, — más, vele ellenkező nézetűek által is éltettesse? Ezt pedig követelte! „Aki nem iszik velünk T. J. egészségére, az nem becsületesen gondolkozó”. Mi köze másnak P. N. jóbarátjához? De az igazgatásért elítelt szerkesztőhöz minden magyar honpolgárnak van köze, hogy őt, mint magyar ellenséget és haládatlant elítélje és vele gondolkozó és érző barátjaival együtt megvetéssel sújtja.

P. N. védekezése nagyon gyenge!
Azt hittem, védekezni vagy — rút eljárását beismerve, jobbulást fog ígérni! Lényegtelen dologra reflektál — „a szerb kongresszusnak tagja nem vagyok — és ebből csekély logikával — no de nem is külöszámra mérik a logikát — hozza fel konsekvenciául: „tebát nem is izgattam”

Azt mondja: „malheur” érte barátját; ne használjon kérem idegen szavat, melynek jelentőségével tisztában nincs. „Malheur” véletlen baleset! De a tolvajt, ha lopáson csípi, ez már nem véletlen, mert számítani kellett neki erre. T. J. is számíthatott igazgatói cikkeért az elítélésre. „Malheur”, ha ön Popovics úr, mint kereskedő a cukor, kávéból nagyban bevásárol és annak ára nagyban lemegy, „malheur”, mert nem számított reá. De nem magyarázom a „malheur” jelentőségét, majd fölvilágosítja önt erre nézve az, ki szíves volt lyukas reflexióját megírni.

„Intentióm félreértetett.” „Aki nem iszik velünk T. J. egészségére, nem becsületesen gondolkozó ember.” Lehet ilyet mondani akkor, midőn személyes jóbarátról van szó? Ez: „Ako tako, tako pravo.”

Ismerje be, hogy be volt csudálkozva és hibázott! De ehhez igazságérzet is szükséges. Aztán meg akkor fogja sújtani önt az a közmondás: „Borban van az igazság”

Különbön állításaimat tanukkal fogom igazolhatni.
Mohol, 1886. november hó 4.

Vaskalapos.

(P. ur nyilvánosan hibázott, azért nyilvánosan rendre utasított, es hogy hibájában meg nem árulkodott, mutatja — bár csak félig-meddig töredelmes — beismerése. Talán bor között ejtett meggondolatlan nyilatkozatért a nyilvános beismerés elég penitencia. Tebát bocsássanak meg neki a provokáltak; ő az előjelek után telve nem fog többé ilyen önfeledten senkit provokálni. Szerk.)

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

Egy kereskedő-seged, ki a vas- és fűszer-, vagy pedig fűszer- és norinbergi áru-szakmában, valamint a magyar, német és szerb nyelvben tökéletesen jártas, jó eladó (detailista), azonnal felvételt talál

THÉSZ és ERMEL

kereskedésében Apatinban.

Előnyben részesülnek azok, kik jó és szép irással bírnak.

2-1

A levelhordó galambhoz.

Van szerencsém tisztelettel tudósítani a n. é. közönséget, hogy eddigi különféle férfi-, nő- és gyermekcipők, ugyszintén különféle lámpákból álló raktáramat

végeladásra bocsátom.

Bátorkodom továbbá ajánlani kitünő

helme-raktáramat férfi- és nőöltönyökre, vászon, parhet, flanell, jut- és csipkefüggönyöket, mindenféle selyem- és gypju télikendőket, bútorkelmék, különféle bارسony- és selyemárúkat, temetésre való atlaszt és atlasz szemfődeleket, gyászárúkat és pedig a legjutányosabb áron. Ugyszintén ajánlom

különféle árúckikeimet

mint: férfi- és nőiingeket, nyakkendőket; továbbá: harisnya, kötőpamutot, csipkék, szalagok, derékfűzők, esernyők, gombok, bőröndök, paplanok, matracok, lóporócokat; ugyszinté különféle

játékszereteket

a legjutányosabb áron.

Kiváló tisztelettel

Sztojkovits Zach. G.

Zombor, főutca, saját házában, a „Levelhordó galamb” hoz címzett üzletében.

6-5

Üzletemben üresedésbe jött két lanonc hely.

SZÁLLODA MEGNYITÁS.

Tisztelettel értesitem a n. é. utazó közönséget, miszerint

NEMET-PALÁNKÁN

„HELLENBERGER SZÁLLODA”

cím alatt

f. évi november hó 1-jével

szállodát nyitottam, melynek szolid és olcsó kiszolgálás mellett, teljes kényelemmel berendezett vendégszobáit, kitünő konyha- és pincéjét, kellemes árnyas kertjét, ugyszintén minden hajóhoz közlekedő saját szállodai társaskocsiját a n. é. utazó közönség becses figyelmébe és pártfogásába ajánlom.

Tisztelettel

Hellenberger István

6-3

vendéglős.

Teljes végeladás!

THEODOROVICS S.

ZOMBORBAN

főutca, Drakulics-féle ház.

Tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, miszerint áru-raktárában

VÉGELEADÁS!

tart

a bevásárlási áron alul.

Az áru-raktár tartalmaz:

téli kabátokat és esőköpenyeket.

hölgyek és urak számára.

Derékfűzők és karmantyúk.

Férfi-íngek, kalapok és nyakkendők.

Gallérok és kezelők.

Kelmék férfi-öltönyöknél

téli kabátok és nadrágokra.

Pipere-cikkek.

Ruha-, fej- és fog-kefék.

Fésűk, szappan és illatszerek.

8-7

Játékszerkezők.

Tollkések és különféle gombok.

Teljes végeladás!

2633 sz.
1886.

Ada mezőváros előljáróságától.

Pályázat.

Bács-Bodrogh megye Ada mezővárosában megürült község irnoki állásra ezennel pályázat nyitattik az 1886. évi XXII. t. cz. 64. §-ának rendelkezése alapján, folyó évi 559. szám alatt hozott határozattal alkotott megyei szabályrendelet 12. §-a szerint a községi irnok élethosszra választatik.

Évi járuléka 400 ft o. ért.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi november hó 30-ig a községi előljáróságnál benyújtsák.

Ada, 1886. évi október hó 30-án.

3-3

Az előljáróság.

1137.
kig.

Rác-Militics község Előljáraitól.

Árverési htrdetmény.

Alulírott község előljárósága részéről közhírré tétetik, hogy Rác-Militics község tulajdonát képező egy korszámban gyakorolható bor- és pálinkaméresi jog Speiser Gáspár ezidőszerinti bérlő, jelenleg apatin lakos, mint késedelmes fizető, kárára és veszélyére f. évi november hó 14-én d. u. 3 órakor Rác-Militics község házában újból bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órákban a jegyzői hivatalnál megtekinthetők.

Rác-Militics, 1886. november 1-én.

Radoychich Endre,
jegyző.

3-2

Pohl József,
bíró.